

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д.ик.н. Ангел Блажев Мирчев – Председател на УС на Асоциацията на Здравните Мениджъри в България, GSM: 0887 466 073

E-mail: mirchev.cmp@gmail.com

член на научно жури съгласно Заповед № Р-109-640 от 27.11.2018 г. на Ректора на Медицински университет – Варна и в изпълнение на Решение от първото заседание на научното жури 02 02.12.2018 г. (Протокол 1)

Относно дисертационен труд за присъждане на ОНС “Доктор” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (в здравеопазването)

Автор на дисертационния труд: Иван Георгиев Попов

Тема на дисертационния труд: „Управление на програми за превенция на наркомани основани на културалните особености на общността“

1.Обща характеристика и актуалност на темата на дисертационния труд

Дисертационният труд на Иван Георгиев Попов е в обем от 137 страници, структуриран е в : въведение (4 стр.), основен текст в три глави (120 стр.), заключение (2 стр.) и списък на използваната литература (10 стр.). Основният текст съдържа 3 фигури, 16 таблици. Цитирани са 147 заглавия, от които 138 на английски език и 9 на български език.

Дисертационният труд изследва изключително актуален проблем, не само за България и Европейския Съюз, но и света, касаещ употребата на психо-активни вещества и управлението на програми за превенция на наркомани, основани на културалните особености на общността.

Във въведението си Иван Попов извежда убедително актуалността и важността на избраната тема и направения от него опит за цялостен, интердисциплинарен подход за превенция на употребата/злоупотребата с дрога.

I. Цел и задачи на дисертационния труд

Целите, задачите и методологията на комплексното изследване са представени логично и последователно. Правилно е избрана ромската общност като обект на изследването и програмите за превенция, от една страна поради изключителната актуалност и значимост на социокултуралните характеристики и фактори за влияние върху употребата на психо-активни вещества, а от друга и като резултат от непосредствената практическа дейност на автора в тази област. Втората сравнителна област на изследване на проблема е младежка общност на етническите българи, което позволява обективно да се открият, както общите характеристики, така и различията в културалните особености на двете общности, което е много позитивен резултат на цялостния научен и практично ориентиран интегриран подход към превенцията като основен компонент на стратегиите за справяне с наркоманията и нейните последици за индивида и обществата като цяло.

II.Методика на проучването и резултати от нейното приложение.

Позитивен момент в изследването на автора е опитът му да изведе в първа глава „Теорията на употребата на психоактивните вещества в културален аспект” .

Но не можем да не отправим тук и нашата забележка към автора, че е малко пресилено да се нарече „Теория” опитите му да изведе влиянието на културалните фактори върху употребата на психо-активни вещества в младежката възраст.

Позитивен момент в изследването е и опитът на автора да търси синергията между културите при решаване на проблемите със злоупотребата на психо-активни вещества чрез сътрудничество между общностите с различни начини на мислене и поведение на представителите на различните култури.

Положителни страни в изследването на автора са и изведените различия при общностите, както при анализ и оценка на търсенето от тях на психо-активни вещества, така и при проучване на причините за употребата на психо-активни вещества сред различните общности и култури.

Във изложението на втора глава авторът представя методика за изследване на употребата на психо-активни вещества сред ромската и българска етнически общности и резултатите от това проучване, в което и той лично е участвал. В тези резултати можем да открием изведените от автора общи характеристики и динамика в употребата на психоактивни вещества в различните етнически общности (ромска и българска).

Изведените от автора специфични модели на употреба на психо-активни вещества сред ромската общност му дават основание на, базата на общите и специфични особености, да изведе в трета глава своя концептуален модел за управление на програми за превенция на наркомани, базирани на културални особености на различните общности (ромска и българска).

По наша оценка, изследването изложено във втора и трета глава, би спечелило повече, ако авторът бе избрал да представи в първа глава характеристиките на отделните видове дроги и тяхното въздействие .Това би му позволило във втора и трета глава да обоснове изводите и обобщенията си аргументирано, без излишно повтаряне, което се забелязва на места в изложението в трета глава.

В Заключение авторът аргументирано обосновава възможността разработеният от него концептуален модел да се използва като помощен инструмент при изграждане и управление на програми за превенция на наркомани, основани на социокулторалните фактори на общностите.

III. Приноси

Като цяло приемам всичките 6, изброени в автореферата, приноси на автора като аргументирани с доказателства на представените резултати в съдържанието на трите глави.

Но към формулировката на първия принос имам забележка, че е малко пресилено за докторска дисертация, а и изложението в автореферата не дава доказателства за твърдението на автора, че е „Разработен цялостен методологичен комплекс (подход,

методи и инструментариум) за изследване на употребата на психо-активн вещества сред ромска и младежка общност.”

Цялостен методологичен комплекс е вече принос, при доказването му, за втора (голяма докторска) дисертация „доктор на науките”. А както отбелязах, в автореферата не можах да открия доказателства за цялостна методология.

По скоро е разработена Методика, което също така е приносен момент.

Друга бележка при формулировката на този първи принос е към логичното завършване на изречението:.....”сред ромска и младежка общности”. Така не става ясно каква е разликата между ромска и младежка общности. Тук би следвало по добре да се обясни, че при ромската общност авторът изследва не само младите хора, но и влиянието на семействата, докато при етническите българи изследва само младежка общност

IV. Публикации по труда.

Представените в автореферата 6 публикации са изцяло авторови и напълно оразяват основните моменти и резултати на дисертационното изследване.

V. Заключение

Въз основа на съдържателното, структурно и комплексно оценяване на представения автореферат, предлагам на на Уважаемото научно жури да присъди на Иван Георгиев Попов образователната **и научна степен „Доктор”** в научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (здравеопазване)“.

Дата: 13..02.2019 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

Проф. д.ик.н. Ангел Блажев Мирчев